

Alastair Reynolds
APREIŠKIMŲ ERDVĖ
ANTRA KNYGA

Mokslinis fantastinis romanas

DAUGIAMILIJONINIS BESTSELERIS!!!

Tačiau tuo metu, kai Denui ima aiškėti amarantinų civilizacijos žlugimo aplinkybės, jam mirties nuosprendį paskelbia paslaptinga būtybė, pasivadinusi Madmuazele, bei profesionali žudikė Kihurė. Iš mirusios Resurgamo planetos “Begalybės nostalgija” pasuka link Hado neutroninės žvaigždės, aplink kurią sukasi keistas Cerberio pasaulis. Štai čia ir paaiškės, kad amarantinai buvo sunaikinti dėl ypatingos priežasties, kuri, jei nebus atskleista, ir toliau grasins visai Visatai...

“Neįtikėtinais ambicingas, šiurpiai sukrečiantis, neprilygstamas kosminis epas.”

SF CHRONICLE

Iš anglų kalbos vertė BRONIUS BRUŽAS
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
334 tomas. Serija įkurta 1990m.

Alastair Reynolds
REVELATION SPACE

Copyright © by Alastair Reynolds, 2000
Cover art copyright © by Vincent Di Fate, 1987
Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2005
Elektroninė versija © Knygute.lt, 2010

14

Mantelis, Šiaurės Nekhebetas, Resurgamas, 2566-ieji

Tą dieną, kai atvykėliai prisistatė, Silvestį pažadino akinančios baltos šviesos dūris. Tarsi meldamas pasigailėti jis kilstelėjo aukštyn ranką, palaukė, kol akys sugrįš į įprastos veiklos režimą. Sluka, aišku, žinojo, jog tokiais momentais kalinio šnekinti nevertėjo. Praradusios tiek daug originaliųjų funkcijų regėjimo schemas turėdavo sugaišti nemažai laiko, kad prisitaikytų prie aplinkos. Akims tiriant apgaidintus režimus, Silvestį užliejo srautas klaidų bei perspėjimų - spektrinių skausmo žybsnių.

Atsigaivelėjęs jis išvydo šalia sėdinčią Paskalę, kuri prie krūtinės spaudė antklodės.

- Jums abiem teks keltis, - tarė Sluka. - Luktelėsiu už durų, kol apsirengsite.

Juodu skubiai užsimetė drabužius. Koridoriuje kantriai lūkuriavo du sargybiniai ir Sluka. Nė vienas iš trijulės neturėjo į akis krentančių ginklų. Silvestį su žmona nuvedė į Mantelio valgyklą, kur prie pailgo, sieną dengiančio ekrano būriavosi rytinė Tikrojo Kelio potvinistų pamaina. Ant stalo kėpsojo kavos termosai ir

nepaliestos pusryčių porcijos. Kad ir kas čia vyko, pamanė Silvestis, tai nežadino apetito. Atsakymą į visus klausimus turbūt pateiks ekranas. Ausis pasiekė balsas, skambantis taip, lyg sklistų iš kolonėlių. Vietiniai pernelyg šurmuliavo, kad Silvestis išgirstų ką nors daugiau nei vieną žodį. Nelaimėi, tas žodis buvo jo pavardė, kurią asmuo, šnekantis iš ekrano, kartojė itin dažnai.

Braunantis į priekį paaiškėjo, jog žiūrovai žvelgia į jį su tokia pagarba, kokios Resurgamo gyventojai nerodė Silvesčiui ištisus dešimtmečius. Galbūt tai viso labo gailestis, rodomas pasmerktam žmogui?

Prie jo priėjo Paskalė.

- Atpažįsti tą moterį? - paklausė žmona.

- Kokią moterį?

- Iš ekrano. Prieš kurią dabar stovi.

Silvestis tematė stačiakampį, raibuliuojantį pilkšvais pikseliais.

- Mano akys nepajėgia apdoroti filmuoto vaizdo. - Jis kreipėsi ne tik į Paskalę, bet ir į Sluką. - Be to, aš nė velnio negirdžiu. Verčiau paaiškinkite man, ką regite.

Minioje pasirodė Folkenderis.

- Jei norite, jūsų smegenis tiesiogiai prijung-

siu prie vaizdo ekrano. Užtruksime tik kelias akimirkas. - Jis paragino Silvestį atsitraukti nuo žiūrovų ir kulniuoti link nišos, žiojinčios valgyklos kampe. Paskalė bei Sluka žengė įkandin. Nusigavęs iki vietos chirurgas pravėrė savo dėžutę ir iš jos ištraukė porą žvilgančių instrumentų.

- Dabar tu pradėsi tvirtinti, jog man neskaudės, - suniurnėjo Silvestis.

- Nė nesvajokite, - atšovė Folkenderis. - Juk tai būtų netiesa, ar ne? - jis spragtelėjo pirštais, matyt, kviesdamas pagalbininką... o gal Paskalę. Prieblandoje Silvestis neįstengė žmogaus įžiūrėti. - Atneškite mūsų bičiuliui puodą kavos. Gėrimas padės nukreipti dėmesį nuo operacijos. Žinoma, išvydus ekraną, jam prireiks šio to stipresnio.

- Nejau vaizdas toks kraupus?

- Deja, Folkenderis nejuokauja, - įsiterpė Sluka.

- Kaip matau, jūs visi nenustygstate vietoje iš pasitenkinimo. - Silvestis prikando lūpą, nes iš zondo šovė pirmasis skausmo pliūpsnis. Ne, veikia peršulys, kuris, Folkenderiui tęsiant operaciją, nesustiprėjo. - Kada pagaliau supažindinsite mane su naujienomis? Argi ne dėl jų

mane prižadinate?

- Ultras užmezgė ryšį, - tarstelėjo Sluka.

- Tiek ir pats atspėjau. Ką jie iškrėtė? Atsi-
beldė į planetą kosminių keltu ir nusileido vi-
duryje Kiuvjė?

- Ne, nieko panašaus. Tačiau mums vis vien
gresia nemalonumai.

Kažkas įgrūdo į jo rankas puodelį kavos. Kol
Folkenderis darbavosi, Silvestis nurijo gurkšnį.
Gėrimas buvo aitrus ir vėsokas, bet mieguis-
tumą šiek tiek prasklaidė. Staiga nuskambėjo
Slukos balsas:

- Ekrane mes regime ir girdime pranešimą,
transliuojamą jau trisdešimt minučių.

- Jis siunčiamas iš laivo?

- Ne, ultras prisijungė prie planetos ryšių pa-
lydovų ir perduoda žinių mūsų tinklais.

Silvestis linktelėjo, bet akimoku dėl to pasi-
gailėjo.

- Vadinasi, jie nenori išduoti savo koordina-
čių. - Arba, pagalvojo, tiesiog rodo technologi-
nį pranašumą, gebėjimą lengvai įsiskverbti į
mūsų duomenų sistemas ir jomis manipuliuoti.
Antrasis variantas labiau tikėtinas: jis liudijo,
jog prie Resurgamo artėjo ne šiaip pasipūtėlių
kompanija, o viena pažįstama ultrų įgula. Kam

reikia prisistatyti kasdieniškai, kai gali padaryti čiabuviams įspūdį demonstruodamas jiems savo jėgą? Silvestis susiprotėjo, kas aplankė vietinę sistemą, dar tada, kai išgirdo apie atskridusį erdvėlaivį. - Kitas klausimas, - vėl prabilo jis. - Kam skirtas pranešimas? Ar jie tikisi bendradarbiauti su kokios nors valdžios atstovais?

- Ne, - papurtė galvą Sluka. - Ultros kreipėsi į Resurgamo piliečius neatsižvelgdami į jų politines pažiūras ar kultūrinės ištakas.

- Kaip demokratiška, - pastebėjo Paskalė.

- Abejoju, ar jiems rūpi demokratijos principai, - atsiliepė Silvestis. - Tik ne tuo atveju, jei mus aplankė ultros, kuriuos aš pažįstu.

- Beje, tu iki šiol normaliai nepaaiškina, kodėl tie žmonės užsimanė... - Sluka neužbaigė sakinio, nes Silvestis ją nutraukė:

- Kol dar nepradėjom smulkmeniškų analizių, gal visų pirma leistum savo paties akimis pamatyti žinią? Juo labiau kad ji susijusi su mami.

- Na, štai. - Folkenderis atsitraukė ir ryžtingai užtrenkė instrumentų dėžutę. - Juk sakiau, kad sugaišime nedaugiau kaip kelias akimirkas. Dabar galite prisijungti prie ekrano. - Chirurg-

gas nusišypsojo. - Už nuveiktus darbus prašysiu vienintelės paslaugos: neužmuškite pasiuntinio.

- Aš apsispręsiu tik tuomet, kai išvysiu pranešimą, - atsakė Silvestis.

Naujienos pasirodė prastesnės, nei jis tikėjosi.

Nūnai žiūrovų ratas išsisklaidė, jie nenoriai grįžo prie savo darbų. Kalbančios moters balsas buvo girdimas kur kas aiškiau, ir Silvestis nesunkiai atpažino intonaciją, jai kartojant prieš porą minučių sakytas frazes. Akivaizdu, jog žinutė ganėtina trumpa. Tai nieko gera nežadėjo. Kokie žmonės skrieja tarpžvaigždinėje erdvėje šviesmečius ir pasiekę tikslą taip glaustai prisistato kolonijai? Tik tokie, kurie, užuot mėginę prisigerinti, paprasčiausiai perduoda savo reikalavimus, trumpus ir aiškius. Vėlgi šie įtarimai puikiai derėjo prie to, ką jis žinojo apie pažįstamus ultranautus. Pastarieji nepasižymėjo plepumu.

Silvestis dar nematė veido, tačiau balsas tarytum atsklido iš tolimos praeities. Pagaliau atgavęs regėjimą - kai Folkenderis baigė reguliuoti sąsają - jis viską prisiminė.

- Kas ji? - paklausė Sluka.

- Jei gerai pamenu, Ilja Voljova. - Silvestis patraukė pečiais. - Visai įmanoma, jog tai netikras vardas. Dėl vieno esu garantuotas: kad ir kokius grasinimus išgirdote, savo pažadus ji gali ištesėti.

- Kas į mus kreipėsi? Kapitonė?

- Ne, ji ne kapitonė.

Moters veidas niekuo ypatingu neišsiskyrė - monochromiškai blyškus gymis, trumpi tamsūs plaukai, išsišovę skruostikauliai, gilios akidubės, kuriose spindėjo šaltos įkypos akys. Nuo paskutinio jūdviųjų susitikimo ji beveik nepasikeitė. Kita vertus, tai būdinga visiems ultranautams. Skaičiuojant subjektyviu laiku, Silvesčio gyvenime praslinko dešimtmečiai, tuo tarpu Voljovos - dešimt ar dvidešimt kartų mažiau metų. Ultras požiūriu, jie matėsi ganėtinai neseniai, o Silvesčiui praeities įvykiai panėšėjo į epizodus iš dulketų istorijos metraščių. Be abejo, tokia padėtis jam nenaudinga. Savo sąmonėje Voljova nesunkiai atgaivins jo įpročius - nuspėjamus elgsenos aspektus. Kitaip tariant, gerai žinos, su koku priešininku susidūrė. Užtat Silvestis vos atpažino ultros balsą ir kol kas iš atminties gelmių neįstengė iškrapštyti jokių užuominų, liudijančių, jog ši moteris jautė jam prielankumą. Prisiminimai

sugrįš, tačiau procesas bus pakankamai ilgas, ir tai savo ruožtu suteiks Voljovai pranašumą.

Keista, jis kažkodėl manė, jog žinią paskelbs Sadžakis. Ne tikrasis kapitonas, suprantama, antraip ultroms jo nereikėtų. Rodos, Branigano sveikata vėl sušlubavo.

Kurgi dingo Sadžakis?

Jis išvaikė iš galvos tuos klausimus ir sutelkė dėmesį į ekraną.

Du tris sykius išklausęs monologą Silvestis jau neabejojo, jog sugebėtų jį atkartoti žodis žodin. Žinutė išties trumpa. Ultros tiksliai žinojo, ko nori ir kokių veiksmų griebsis siekdami įgyvendinti savo sumanymą.

- Aš esu Ilja Voljova iš šviesaeigio "Begalybės nostalgija", - štai kaip ji prisistatė. Jokių pasisveikinimų ar atsainių bandymų išreikšti dėkingumą likimui, leidusiam erdvėlaiviui nusigauti iki Resurgamo.

Tokios subtilybės Iljai Voljovai nebūdingos. Silvesčiui visada dingojsi, kad jai labiau rūpi prižiūrėti siaubingus savo ginklus nei veltis į pokalbius, bent dalinai primenančius normalų žmonių bendravimą. Jam ne kartą teko girdėti, kaip kiti įgulos nariai laidydavo kandžias replikas - o ultranautai retai kada šaipydavosi, -

esą Voljova mieliau plepėdavo su laivo žiurkėmis nei su bendražygiais.

Galbūt jie nejuokavo?

- Mes skrendame planetos orbitoje, - tęsė ultra. - Įvertinę technologinę kolonijos būklę padarėme išvadą, jog kariniu atžvilgiu jūs nekeliate mums grėsmės. - Patylėjusi ji prabilo tokiu balsu, tarytum būtų mokytoja, kuri perspėja mokinius, kad juos nubaus už kokius nors nereikšmingus nusižengimus - pavyzdžiui, jeigu tie žvalgysis pro langą arba savo delnukuose nesusistemins duomenų bazės. - Vis dėlto jei užfiksuosime mėginimus mums paženkti, imsime rimtų represijų. - Voljova kone šyptelėjo. - Vadovausime principu "akis už akį", tiksliau sakant, "miestas už akį". Iš orbitos be vargo sunaikintume bet kurią jūsų gyvenvietę... arba jas visas.

Voljova pasviro į priekį, ir nūnai ekrane beliko tviskėti pilkos plėšrūnės akys.

- Svarbiausia, jog, esant reikalui, mes nedvejodami tai padarysime. - Moteris vėl teikėsi teatrališkai patylėti aiškiai suvokdama, kad ji sugebėjo prikaustyti žiūrovų dėmesį. - Jei tik apsispręsiu, jūsų planetoje katastrofa įvyks po kelių minučių. Ir nemanykite, jog dėl to mane kankins košmarai.

Silvestis nujautė, kur ji lenkia.

- Trumpam nekalbėkime apie šiuos vulgarius dalykus. - Dabar ji išties vyptelėjo, nors šypseną pasirodė šalta kaip kriogeninė kamera. - Jūs, žinoma, spėliojate, kokios priežastys paskatino mus čia atskristi.

- Tik ne aš, - suniurnėjo Silvestis pakankamai garsiai, kad Paskalė jį išgirstų.

- Mes ieškome vieno žmogaus. Taip trokštame jį surasti, jog nutarėme atsisakyti įprastų... - šįsyk Voljovos veidą perkreipė dar šaltesnis vypsnyš, - ...diplomatinių kanalų. To žmogaus pavardė - Silvestis. Jokie kiti paaiškinimai nebūtini, jeigu nuo paskutinio mūsų susitikimo jis išsaugojo savo reputaciją.

- Jo reputacija šiek tiek priblėsusi, - pako mentavo Sluka ir kreipėsi į Silvestį. - Tau derėtų man papasakoti daugiau apie jūsų susitikimą. Vis vien sau nebegalėtum niekaip pakenkti.

- Tai, kad žinosite faktus, jūsų neišgelbės, - atšovė Silvestis vėl įsistebeilydamas į ekraną.

- Iš pradžių ketinome užmegzti dialogą su atitinkamomis valdžios struktūromis, - pratęsė Voljova, - ir su jomis derėtis dėl Silvesčio išdavimo. Tačiau iš orbitos paviršutiniškai nuske-

navę pagrindinę planetos gyvenvietę Kiuvjė, įsitikinome, jog mūsų sumanymas būtų pasmerktas žlugti. Resurgame nebeliko jokios vieningos valdžios. O mes, deja, neturime tiek kantrybės, kad bendrautume su besiriejančiomis grupuotėmis.

Silvestis papurtė galvą.

- Ji meluoja. Ultros nė nesiruošė su mumis derėtis, ir mūsų būklė jiems nerūpi. Aš pažįstu tuos žmones; jie - tikri išgamos.

- Tu nesiliauji to kartojęs, - urgztelėjo Sluka.

- Taigi mes neturime iš ko rinktis, - kalbėjo Voljova. - Mums reikia Silvesčio. Žvalgybinės sistemos pranešė, kad jis... hmm, kaip čia pasakius... įkalintas?

- Viską sužinojo iš orbitos? - nusistebėjo Paskalė. - Tai bent žvalgybinės sistemos.

- Jos pernelyg geros, - sumurmėjo Silvestis.

- Štai kaip klostysis įvykiai, - pridūrė Voljova. - Nevėliau kaip po dvidešimt keturių valandų Silvestis radijo dažniais praneš mums savo koordinatas. Arba pats išnirs iš slėptuvės, arba tie, kurie įkalino daktarą, jį paleis. Smulkmenos mums nerūpi. Jei Silvestis negyvas, pateiksite nepaneigiamus jo mirties įrodymus. Šiuos vertinsime savo nuožiūra, suprantama....